

ፊንፊኔ አዲስ አበባ አይደለም

የወያኔ ትግል ኢሕአዴግ መንግሥት ተብዬው ቅጥረኛ ጉጃሌዎች ጥርቅም የሥልጣን እድሜውን ለማራዘም፤ በመላው አገር የተነሳበትን ሕዝባዊ አመጽ ለማርገብ አቅዶ የማደናገሪያ አጀንዳ እየነዛ በወራሪው የፋሽስት ጣሊያን የተወጠነውን የባንቱስታን ክልል ከፋፍሎ መግዛት ስልት፤ ሕወሓት በብሽቶችን የሚዘውረውን የሳህን ፌደራሊዝም ለማስቀጠል ዘወትር ከሚያደርገው ማደናገሪያ በዐማራውና በአሮሞው ማኅበርሰብ መካከል ከሚረጩው የጥላቻና ከፋፋይ ቅስቀሳ አንዱ የአሮሚያ ክልል በአዲስ አበባ ላይ የልዩ ተጠቃሚነት መብት ረቂቅ አዋጅ ነው።

አስቀድሞ ወያኔ ትግራይ ሕወሓት፣ አነጻጻ ሻዕቢያ ተስማምተው ዐማራውን ሕዝብ አግልለው የኢትዮጵያን ምድር በሳህን መለያ ሸንሸነዋል። ሰፊውንና ለሙን ያማራውን ሕዝብ አገርና ምድርን እንዳሻቸው መርጠው ለራሳቸውና ተባባሪዎቻቸው" የአሮሚያ ክልል፤ የትግራይ ክልል፤ ወዘተረፈ" በማላት ተቀራምተዋል። ዐማራውን ወገን ዐማራ በመሆኑ ብቻ ለይተው ለዘመናት ከሚኖርበት ቀየውና የትውልድ ስፍራው አፈናቅለውታል፤ ያፈናቅሉታል። የወልቃይት ጠገዴ ጠለምት ሕዝብ ዐማራ ጎንደራ ነኝ በማለቱ ጦር ዘምቶበታል። የባንዳ ውላጅና ማደሳ የሆኑት ወያኔ ትግራዎች ልክ እንደ ፋሽስት ጣሊያን ኢትዮጵያን በቅኝ ለመያዝ በቅድሚያ ያማራ ሕዝብን በተለይም የሸዋ ዐማራ መጥፋት አለበት ብለው የሸዋን ሕዝብ ፈጽሞ ለማጥፋት ያልፈጸሙት አረመኔያዊ ድርጊት ከቶ የለም።

በፀረ ኢትዮጵያዊነቱ ተቀስፎ ድንገት ብግን ያለው መለሰ ዜናዊ የሕወሓት ቅጥረኛ ድርጅት ቀንደኛ መሪ የነበረው ለቀላብ ሰፋሪው የአሜሪካ የስለሌላ ድርጅት ሲ. አይ. ኤ ዋና ተጠሪ ፓውል ሄንዝ ጋራ በመጋቢት ወር 1982 ዓ.ም በዋሽንግተን ከተማ ባደረገው ቃለ መጠይቅ በግልጽ እንዳስቀመጠው፤

<<የዐማራ የበላይነትን አንቀበልም ስትል ምን ማለትህ ነው?
ሠራዊትህ እያለፈባቸውና አየተደገፈባቸው ያሉ እንደ ላስታ፣ ጋይንት፣ ዐማራ ሳይንት፣
ወዘተረፈ ያሉት አካባቢዎች የዐማራ ሕዝብ የሚኖርባቸው እንደ መሆናቸው የእናንተን
እንቅስቃሴ ይህ ሕዝብ እንዴት ይመለከተዋል? የሚል ጥያቄ ቀርቦለት የሰጠው ምላሽ
" የነዚህ አካባቢዎች ሕዝብ ዐማራ የተጨቆነ ሕዝብ ነው። ስለ ዐማራ የበላይነት
ስናወራ የምናወራው ስለ ሸዋ ዐማራ የበላይነትና ባለፉት የመቶ ዓመታት ጊዜ ውስጥ
አዲስ አበባን ማዕከል አድርጎ ስለተገነባው ስለዚህ ዓይነት የበላይነት ነው">>

ሲል እንደመለሰለት ተዘግቧል።

ስለዚህም ነው ጥንታዊው የሸዋ ክፍለ ሀገር በወያኔ ትግራዎችና ተባባሪዎቻቸው አነጻ ተሸንሽኖ ከኢትዮጵያ ካርታ ላይ የተፋቀው። ስለሆነም ነው የአዲስ አበባ መዲና አካልና ግዛት የሆኑ ክፍለ ከተሞችና ስፍራዎች ሁሉ ተጠቃለው ለአሮሚያ ክልል ተብዬው የተሰጡት። ስለዚህም ነው የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪ ማኅበረሰብ ራሱን በራሱ የማስተዳደር መብትና ነፃነቱን ተገፎ በወያኔ ትግራይና ተለጣፊዎች ቅኝ ተገዥ ተደርጎ የሚገኘው። ወያኔ ትግራዎች በወረራነት ከመጡበት ጊዜ ጀምሮ የአዲስ አበባ ከተማን ከፍተኛ ሃብትና ንብረት ዘርፈዋል። አንድ የመድኃኒት ፋብሪካ ቢኖርም እንኳ ይሕንኑ ወያኔዎች ነቅለው ወደ ትግራይ ወስደውታል። የከተማዋ የአንበሳ አውቶቢሶች ወደ መቀሌ ተወስደዋል። በአጠቃላይ ነባሩ የአዲስ አበባ ነዋሪ ከቤት ንብረቱና የግል ይዞታው እንበለ ሕግ በገፍ እየተፈናቀለ ለትግራዎችና ተለጣፊዎቻቸው እንዲሁም ለውጭ አገር ከበርቴዎች በሊዝ ተቸብኝቧል።

ከሩብ ምዕተ ዓመት በላይ የአዲስ አበባ የከተማ ነዋሪ ሕዝብ ከፍተኛ ኢኮኖሚያዊ፣ ፖለቲካዊና ማኅበራዊ ጭቆና በወያኔ ትግራዎችና ተለጣፊዎቹ የወረሞ ካድሬዎች ተፈጽሞበታል ይፈጸምበታል። የሰብአዊ መብት ጥሰቱ፣ ሕዝቡን ሆን ተብሎ የማሰራሰብና ለከፍተኛ ድህነትና ለቀሳፊ በሽታ እንዲጋለጥ መደርጉ ሳያንሰው ይኸው ወያኔ ትግራይ ከተማዋን አጠቃሎ እስከ ስምንት ሚሊዎን የሚደረሰውን አዲስ አበባ ለአሮሞ ጎሣ ብሔረተኞች መፈንጭያን ለማሰረከብ ሰሞኑን ወያኔ ትግራይና ጆሌዎች ተባብረው የአሮሚያ ልዩ ጥቅም በአዲስ አበባ ላይ ረቂቅ አዋጅ አውጥተው ለማጽደቅ ሽር ጉድ እያሉ መሆናቸው ታውቋል።

ያዲስ አበባን ከ80% በላይ ዐማርኛ ተናጋሪ ሕዝብ በአዋጅ አስገድዶ አሮሞኛ እንዲናገር፤ ትምህርት ቤቶች፤ አደባባዮችና ስፈሮች የአሮሞ ብሔረተኞች በፈጠራ ባወጡት ስሞች እንዲሰየሙ፤ ከሁሉም በላይ የከተማዋ ስም **ፊንፊኔ** ተብሎ እንደሚጠራ በረቂቅ አዋጅ አሳውቀዋል። በወረሞ ብሔረተኞችና ነፃ አውጭዎች ማቀንቀን የሸዋ ምድር ዓለም ከመፈጠሩ በፊት በወረሞ ወይም ጋላ ጎሳዎች ብቻ የሚኖሩበት እንደሆነ አስመስለው በሉብ የደፈጠ ውጊያ ስልት በወረራ በቅርብ ያውም በ17ኛው ክፍለ ዘመን ከደቡብ ምሥራቅ ቦረና ኬኒያ ጠረፍ መጥተው መስፈራቸውን ሸፍጠው ነባር ሕዝብ እንድሆኑ አስመስለው በሚነዙት በሬው ላም ወለድ የፈጠራ ተረት ያዲስ አበባ ስም አይቀየረም። አዲስ አበባ የኢትዮጵያ ዋና ከተማ ሆና ከመቶ ሠላሣ አምስት ዓመታት በላይ ሆኗታል። ከትንሽ የሸዋ ከተማነት ወደ ትልቅ ዓለም አቀፍ የአፍሪቃ አህጉር ከተማነት አድጋለች።

ስለ ፊንፊኔን

ታሪካዊና ጅኦግራፊያዊ ሰንድ በጥቂቱ ማቅረብ ወቅታዊ በመሆኑ በአጭሩ ለማቅረብ ተገደናል። በአለፈው ወር የሐረር ወርቅ ጋሻው **ፊንፊኔ መንደር እንጂ ከተማ አልነበረም** በሚል ርእስ ጥሩ መልስ ስለሰጠችበት እዚህ ላይ መድገም አያስፈልግም።

ዳሩ ግን የወረሞ ብሔረተኞች እንደሚሆናቸው ፊንፊኔ የሚባል እንኳን ከተማ አንድም ትንሽ መንደር ዛሬ አዲስ አበባ በምትገኝበት ስፍራና አካባቢ (እንደጥና) ያልነበረ መሆኑን በአጽንኦት እንገልጻለን። ከዚህም ሌላ ፊንፊኔ የተሰኘ የተላማ ወረሞ ጎሳ በጭራሽ አይታወቅም። ጀርመናዊው አይክ ሀበርላንድ ስለ ጋሎች ባሕልና ጎሳዎች ስፊ ጥናት ሲያደርግ (In the hreart of Ethiopia, in regions once inhabited by Amhara, live the Shoa Galla, often reffered to as Tulama. (E.Haberland: Galla- Süd-Äthiopiien, Stuttgart , 1963, P.786)) ሐበርላንድ የሸዋ ጋላ ቱላማ ከሚባል አባት የሚወለዱት ጎሳዎች ገላን፣ አዳ፤ አዳ ዋይ፤ አቡ፣ ሊበን፤ ሜታ፤ በቾ፤ ጅሩ፤ ያያ፤ አቢቹና ጅዳ ሲሆኑ እንዲሁም ቶርባን አቦ ማለትም ሰባት አቦዎችን ማለትም ጊምቢቹ፤ ጉለሌ፤ ሰላሌ፤ ኤካ ወበሪ፤ በዲ፤ እና ሙሎ ናቸው።

የብሪታኒያ ንግሥት ቪክቶሪያ መንግሥት ልዑካን መሪ ሻምበል ሐሪስ ወደ ሸዋው ንጉሥ ሣህለ ሰላሴ (1813-1847) ተልኮ ለ18 ወራት በሸዋ ቆይቶ፣ የንግድ ውል ስምምነት በአንጎላለ ከተማ ላይ ተፈራርሞ ሲመልስ መጻሕፍ ጽፏል። (W.Harris: Highlands of Ethiopia (London, 1844))

ንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ባመት ሦስት ጊዜ ዘመቻ እያደረጉ በግራኝ ጊዜ ተነጥሎ በደቡብና ምዕራብ ተብታትኖ የሚኖረውን ሕዝብ ክርስቲያን ሁሉ አንድ ለማድረግ፣ ያባቶቻቸውን ጥንታዊ ሃብትና ቅርስ ለማግኘት መሆኑን ሻምበል ሃሪስ ሰምቶ በመጽሐፉ ከፍ ብሎ የሰፈረውን መዝግቦታል። (W.Harris: Highlands of Ethiopia (London, 1844, P. 134))

የንጉሡ ሠራዊት የአዋሽ ወንዝ ተሻግሮ በምድረ ጉራጌ ሰዶን፣ የአይመለል አካባቢን፣ ከረዩን፣ ጅሌንና ሌሎች ጎሳዎችን አስገብሯል ይላል። ክራፍም ቢሆን ይህንኑ ሁኔታ ጽፎታል። በቅርቡ ወደ ጉራጌ ታላቁ ሕይቅ (የዚያ ሐይቅ) ዘመቻ አደርጋለሁ። በሕይቁ ውስጥ ብዙ ደሴቶች ይገኛሉ። ያያት ቅድምያቶቹ ግምጃ ቤቶችን ይዘዋል። በወርቅ የተሞሉ እንስራዎች፣ ከዝሐን ጆሮ ቆዳ የተሠሩ አርባ ነጋሪቶች፣ ብዙ ታቦቶችና ሰባት መቶ የግእዝ መጻሕፍት በብል መበላት ለአደጋ የተጋለጡ መሆናቸው ታውቋል..... ምንም ተቃውም አይጠበቅም። ነገሪዎቹ አብዛኛው ክርስቲያን መካከላት ናቸው፣ ብዙ ጊዜም ጋብዘውኛል።

<< It is my intention shortly to undertake an expidition to the great lake in Gurage. In it be many islands which contain the treasures of my ancestors: There are jars filled with bracelets of solid gold. There are forty drums made of elephants' ears, and many holy arks pertaining unto ancient churches, besides seven hundred choice Ethiopic volumes, ...No resistance is to be anticipated, for the inhabitants, who are chiefly

Christian monks, have ioften invited me. I must no longer delay to recover the lost wealth of my forefathers.

..>>

ንጉሥ ሣህለ ሥላሴ እንግሊዞቹ ጀልባ እንዲሰሩላቸው እንደጠየቁት ሻምበል ሐሪስ ዘግቧል።

በዚሁ ጊዜ ሸዋ ገብተው ከነበሩት የፕሮቴስታንት ሚሲዮን ተብዬ ሰላዩች እነ የሐን ክራፍና ኢዘንበርግ ይገኛሉ። አፍቃሪ ጋላ የነበረው ክራፍ የጋላ ጎሣ ለራሱና ለሚኖርበት ስፍራ መጠሪያ ስለሌለው አርሚያ ተብሎ እንዲጠራ እንዳሳሰበ ይታወቃል። እነ ክራፍ ከሰሜን ኢትዮጵያ ሲባረሩ ነው ወደ ሸዋ በታጅራ በኩል የገቡት።

የሐን ሉድቪቅ ክራፍ በሸዋ ቆይታው ስለጋሎችና የደቡብ ምዕራብ ጎረቤቶችና መልካምድር ሰፊ መረጃ ሰብስቧል። ለምሳሌ አንኮበር ላይ ከተገኛቸው ከምድረ ጉራጌ የመጡት ቄስ ላዕከ ማርያምን ጠይቆ እንደ መዘገበው በምድረ ጉራጌ ከሰላሳ ሰባት በላይ ገዳማት ይገኛሉ። በከምባታም አውራጃ ከአሥራ አምስት በላይ ገዳማት ሲኖሩ በወላምም ብዙ ክርስቲያኖች እንደሚኖሩ ነግረውታል። (J.L Krapf: Travels, Researches and Missionary Labour During an eighteen years Residence.. (London, 1968) 2nd ed, PP. 97-100)

የሐን ክራፍ ፊንፊኔ ስለሚባል የጋላ ጎሣ መኖር አልጻፈም። በሸዋ መንግሥት ሥር ያሉትን አሥር ጎሣዎችና ያልሆኑትንም የብዙ ጎሣዎች ስም ዝርዝር መዝግቦታል።

ሻምበል ሃሪስና ቡድኑ በአንድ ወቅት የንጉሡን የማስገበር ዘመቻ ጉዞ ተሳታፊዎች ነበሩ። የንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ሠራዊት ከመንዝ፣ ከይፋት፣ ከተጉለት በተቀዳሚ አንሳላላ ላይ እንደተሰበሰቡና ወደ ዘመቻው ሲያመራ የጋራ ጎርፎን ተራራ ሰንሰለት ከአለፈ በኋላ ተጨማሪው ሠራዊት ከጠራ፣ ከቡልጋ፣ ከምንጃር ከወግዳ፣ ከጅሩና ከመራቤቴ ከመጡት ጋራ በመሆን በስተምዕራብ ሰላሌ በሙገርና አባይ ወንዝ መካከል የሚገኙትን ወንዞች እና ከረንዛ፣ ፊንጭያ፣ ጭያቲ እና ፍሬ ወንዞችን አቋርጠው በመሄድ ግብር አንክፍልም ብለው ወደ አመጹት ከዛሬው ጊንጫ በስተሰሜን አካባቢ በሚኖሩት የሰርቲ ጋላ (Sertie Galla) ጎሣዎችን ለመስገበር እንደነበረ የሻምብላል ሐሪስ ዘገባ ያስረዳል።

በሐሪስሪስ ገለጻ በፊንፊኔ ሸለቆና በኤካ ሸለቆ መካከል 50 ማይል ወይም 80 ኪሎ ሜትር ርቀት ለ14 ሰዓታት ተንዝን ይላል።

<<' During fourteen hours passed in the saddle, above fifty miles of country had been passed over, and the weary forces finally halted in the Ekkka valley.' W. Harris: Highlands of Ethiopia, London, 1844,Volume two - Chapter Twenty three>>

የእንጦጦ ተራራ መሸሻ ምሽግነትን ገልጾ የካ ሸለቆ አምባ ላይ አዳር እንደተደረገ በማግስቱ ደግሞ ከረጅም ጉዞ በኋላ ወደ ሱሉልታ ሞሎ ፈልዳ አጠገብ የሸሹትም ተደመሰሱ

('A long march the preceding day had brought it to **Sululta** near to Moolo Falda,..')

እያለ ጽፏል።

ሻምበል ሐሪስ በአንድ በኩል የፊንፊኔን ሸለቆ ጥቅጥቅ ያለ ደንና የወንዞች ፏፏቱዎችን ውብነት፣ በሌላ በኩል በሜዳው ላይ ስለነበረው ድርስ ሰብልና መኖሪያ ቤቶች መጋየት፣ በፊንፊኔን ሸለቆና እና ኤካ ሸለቆ መካከል ያለውን ርቀት 80 ኪሎሜትር ሜትር ተጉዘው፣ በጣም ጥልቅ የሆነውን የወንዙን መልካ በከፍተኛ ችግር ሰውና ከብቱ የመሻገራቸውን አስቸጋሪ ሁኔታ የተረከውን ስናገናዝበው ከቶ በምንም ዓይነት የፊንፊኔ ሸለቆና ጭያካ ዛሬ አዲስ አበባ በምትገኝበት ስፍራ ከእንጦጦ ተራራ በስተደቡብ ሊሆን በጭራሽ አይችልም።

የፊንፊኔ ሸለቆ ተብዬው ሊኖር ቢችል እንኳ ከእንጦጦ በስተሰሜን ምዕራብ ከመገር ወንዝ እና ጊንጫ ወዲህ አዲስ ዓለምና ሆለታ መካከል በሚገኘው አካባቢ ነው። የፊንጭያን ወንዝ ተሻግሮ የተደረገ ዘመቻ በዛሬው እንጦጦ ተራራ አቅራቢያ ሊሆን ከቶ አይቻልምና። ከእንጦጦ ተራራ በስተሰሜን የአዲስ አበባ ግዛት ወሰን ከሙገር ወንዝ በስተቀር ሌላ ትልቅ ወንዝ የለም። ከአዲስ አበባ ወደ አዋሽ የሚፈሱት ወንዞች እና አቃቄ፣ ወዘተረፈ በጣም ትናንስ ወንዞች እንጅ ሻምብላል ሐሪስ እንደገለጸው ዓይነት ትልቅ ወንዝ ያለመኖሩ ሌላው ማስረጃ ነው። በተጨማሪም የሐን ክራፍም ስለፍንፊኔ ጎሣም ሆነ መንደርነት አልመዘገቡም።

የፊንፊኔና ኤካ ሸለቆዎች በመካከላቸው ባለው ርቀት አንጻር ከዛሬው እንጦጦ ተራራ በስተሰሜን ምዕራብ አቅጣጫዎ ከመናገሻ ተራራ በስተምዕራብ ሰሜን ከጊንጨ ወዲህ በአዲስ ዓለም ሁለታና ሙገር ወንዝ መካከል የሚገኘው አካባቢ እንጅ ዛሬ አዲስ አበባ (እንደ ጥና) በምትገኝበት ስፍራ ፊንፊኔ የሚባል ሸለቆና ደን ያልነበረ መሆኑን በትክክል ማረጋገጥ ይቻላል። አዲስ አበባ ከተመሠረተች በኋላ የጉለሌ ሰፈርም ከሰላሌ አውራጃ ጉለሌ የመጡት ሰፋሪዎች ሰፈር ነው። ዛሬም ቢሆን በሰላሌ አውራጃ ውስጥ ጉለሌ የተባለ ቀበሌና መንደር መኖሩ የተረጋገጠ ነው። አዲስ አበባ በመጀመሪያ የሸዋ ዋና ከተማ ቀጥሎም የመላው ኢትዮጵያ መዲና ከሆነችበት አንስቶ ከየክፍለ ሀገራቱና አውራጃዎች እንደመጡት ማለትም ልክ ከይፋትና መንዝ፣ ከተጉለትና ቡልጋ፣ ከመራቤቴ፣ ከጎሳ፣ ከሞረት፣ ከጎጃም፣ ከወሎ፣ ከጉራጌ፣ ከትግሬ፣ ከጋሞ፣ ከሰሜን በጌምድር፣ ከሐረርጌ ከጋሞ ጎፋ፣ ከከፋ፣ ወዘተረፈ መጥተው በአዲስ አበባ ለሚኖሩበት ሰፈራቸው ስም እንደሰየሙት ማለት ነው።

እራሳቸውን የአሮሞ ጎሣ ነፃ አውጭ ያደረጉት ፀረ ዐማራ ቡድኖች ቆርጠው ሲቀጥሉ <<የጉለሌ ነባር ነዋሪዎች ከፊንፊኔ ከተማ በምኒልክ ዘመን ተባረሩ>> እያሉ ዓይናቸውን በጨው አጥበው ይወሻክታሉ። በየረር፤ በዝቋላና በእንጦጦ ተራሮች መካከል ያለው ገርማ እና የመናገሻ አውራጃ በጠቅላላው የሸዋ መንግሥት ግዛት የሆኑት ከአጤ ምኒልክ መንገሥ 80 ዓመት አስቀድሞ ነው። ምኒልክ ከእነዋሪ ወደ እንጦጦ ጥንታዊ የኢትዮጵያ ከተማ መጥተው ከሠፈሩ በኋላ ከተራራው ወርደው ወደ ግቢ ፍል ውሃ አናት ላይ በእቴጌ ጣይቱ ቡጡል አዲስ አበባን ሲቆረቁሩ አንድም የተባረረ ሰው የለም። ለምንስ ይባረራል? ያዲስ አበባን ፍልውሃ ምንጭ ከሁሉ በተቀዳሚ ያገኙት ንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ናቸው። እሳቸውም የየካ ሚካኤልንና የአቃቄ መድኃኔዓለምን እንዲሁም፣ የመናገሻ ማርያምን ቤተክርስቲያናትን ተክለዋል። በሁለተኛ ደረጃ ፍል ውሃውን ያገኙት እቴጌ ጣይቱ ቡጡል ናቸው። በሌላ በኩል ሻምበል ሐሪስ ይሁን ወይም ሌላ ፈረንጅ ወይም አበሻ አካባቢውን የጎበኙት ሰለ ፍል ውሃው ምንጭ ምንም ያሳወቁት ነገር የለም።

ሌላው የአሮሞ ጎሣ ብሔረተኛች ማወናበጃ የአዲስ አበባን ፍል ውሃ ፊንፊኔ ከሚባል የሌለ የጋለ ጎሣ መጠሪያ ስም ጋራ አንድ አድርገው ያነበንባሉ። ያንድ ፍልውሃ ምንጭን ያውም ያማርኛ መጠሪያ ስም ፊንፊኔን እንዴት ጋልኛ እንዳደርጉት የሚታወቅ ነገር የለም። ወያኔ ትግራና አነግ ባደረጉት ስምምነት ያዲስ አበባ ከተማ አካላትን እነ ገፈርሳ፣ ሰበታ፣ ዓለም ገና፣ ስሉልታ፣ ሰንዳፋ፣ መናገሻ፣ ለገዳዴ፣ አባ ሳሙኤል ወዘተረፈ ለአሮሚያ ክልል ተብዬው ያለ አግባብ በመከለል ነበር። አሁን ደግሞ ቀሪውን የአዲስ አበባ ከተማ አጠቃለው የባንቱስታን አሮሚያ ክልል ተብዬው ቀጥተኛ ቁጥጥር ሥር ለማድረግ አስበው ነው የልዩ ጥቅም ማስገኛ ረቂቅ አዋጁ ያወጡት። በአዲስ አበባ ሕዝብ ኪሣራ ለማትረፍ በታቀደው ስሌት እንደተመለከተው ጥንታዊ ፊንፊኔ ከተማቸው አዲስ አበባ ከመምሥረቷ በፊት የነበሩት ሰፈሮች፣ መንገዶች፣ አድባባዎች ወዘተረፈ ይጠሩት የነበረውን የጋልኛ ስማቸውን በልበ ወለድ ፈጠራ ሰይሙው ያዘጋጁትን የሰም ዝርዝር በርረቂቅ አዋጁ መግቢያ ላይ ተመልክቷል።።። ይኸስ መቼም ከንቱ ቅዠት እንጂ ሌላ ምን ልባል!

አስገራሚው ጉድ ደግሞ የአሮሞ ጎሣ ብሔረተኛነት አቀንቃኞች በዐማራ ሕዝብ የተሠሩትን ታላላቅ ከተሞች ለመያዝ እንጂ በራሳቸው አንድም ከተማ በሩብ ምዕተ ዓመት ውስጥ ወያኔ ትግራ መቀሌን ከተማ ከመላው ኢትዮጵያ እየዘረፈ እንደገነባው ዓይነት እንኳ ሳይገነቡ ያማራ ከተሞችን ብቻ ከወያኔ ትግራ ጋራ ወግነው በአቋራጭ በአዋጅ ለማግኘት ማዘገዘግቸው ነው።

የአዲስ አበባ ከተ ሕዝብ ነፃነት ይረጋገጣል!!
በነጻ ዴሞክራሲያዊ ምርጫዎ የራሱን አስተዳደር ይወስናል።!
የወያኔ ትግራ ባንቱስታን ፌደራሊዝም፣ የጎሣ ክልልና ሕገመንግሥት ይወድቃል!!!
ቅጥረኛው ወያኔ ትግራና ግብረአበሮቹ ሁሉ ድባቅ ይመቃል፤
ኢትዮጵያ ከባንቱስታን አፓርታይድ ነፃ ትወጣላች!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

ገለበው ሰንጎዳ ዘብሐረ ጋሞ